

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
MARIJAMPOLĖS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Dariaus ir Girėno g. 4, LT-68176 Marijampolė, tel. (8 343) 97 802, faks. 8 7066 2000,
el. p. marijampoles.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt

UAB „Geobaltic“
Savanorių pr. 11A-76, 09308 Vilnius
El. p. info@geobaltic.lt

2014-09-03

Nr. (15.4)-A4- 4697
Nr.

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

**GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA, DĖL UAB „EPT TRANSPORTAS“
PLANUOJAMO NAUDOTI VILKAVIŠKIO RAJONO, PILIAKALNIŲ SMĖLIO IR
ŽVYRO TELKINIŲ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Peržiūrima atrankos išvada – Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Marijampolės skyriaus 2014-07-22 priimta atrankos išvada Nr. (15.4)-A4-3364, UAB „EPT transportas“ Vilkaviškio rajono Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinio eksploatacijos poveikio aplinkai vertinimo (toliau PAV). Atrankos išvadoje nurodoma, kad minėtai planuojamai ūkinei veiklai PAV neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma
Apie priimtą atrankos išvadą buvo paskelbta: respublikinėje spaudoje – 2014-07-26 laikraštyje „Valstiečių laikraštis“, rajoninėje spaudoje – 2014-07-26 laikraštyje „Santaka“, 2014-07-23 Bartninkų seniūnijos skelbimų lentoje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „EPT transportas“, Gaižuvėlės kaimas, 54284 Kauno rajonas, tel. 8 657 58590.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – UAB „EPT transportas“ Vilkaviškio rajono Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinio eksploatacija.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta
Marijampolės apskritis, Vilkaviškio rajonas, Bartninkų seniūnija, Piliakalnių kaimas, žemės sklypai kadastriniai Nr. 3950/0002:9270 ir 3950/0002:9271.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamoje teritorijoje, žemės sklypuose kadastriniai Nr. 3950/0002:9270 ir 3950/0002:9271 numatoma vykdyti smėlio ir žvyro kasybą. Žemės sklypai nuosavybės teise priklauso UAB „EPT transportas“. Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinys yra pietrytinėje Vilkaviškio rajono dalyje, Bartninkų seniūnijoje, Piliakalnių kaime. Šioje seniūnijoje įsikūręs Bartninkų miestelis ir 38 kaimai. Iš jų didesni – Pašeimeniai, Lakštučiai, Geisteriškiei, Vartai, Piliakalniai. Pastarasis kaimas nuo Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinio nuotolęs 0,2 km atstumu pietryčių kryptimi. Planuojamos ūkinės veiklos vieta yra pakankamai nutolusi nuo viešo naudojimo teritorijų ir kitų svarbių visuomeninių

objektų. Artimiausia gyvenama sodyba nuo pietrytinio planuojamos ūkinės veiklos vietos pakraščio nutolusi 150 m.

Planuojamos ūkinės veiklos vietoje buvo atlikta Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinio detali geologinė žvalgyba, siekiant įvertinti smėlio ir žvyro kiekius 14,36 ha žemės plote (kuris suskaidytas į du blokus: I blokas užima 3,7 ha plotą, II blokas - 10,66 ha, kurie būtų panaudojami kelių tiesimui ir remontui. Šiame plote paskaičiuotas esantis smėlio ir žvyro kiekis sudaro 714 tūkst. m³: žvyro - 36 tūkst. m³, smėlio - 678 tūkst. m³. Smėlio ir žvyro gavybai bus naudojamas ekskavacijos būdas, o išgauti gruntai pervežami autotransportu. Visi smėlio ir žvyro kasimo, pakrovimo ir transportavimo įrenginiai bus mobilūs. Čia dirbs tikrai vienas buldozeris ir vienas ekskavatorius. Telkinys planuojamas eksploatuoti 5 darbo dienas per savaitę (tarp 8 – 17 valandos), vienos pamainos, 9 mėnesių per metus (vidutiniškai 216 dienų per metus) darbo režimu. Šaltuoju periodu (gruodis – vasaris imtinai) smėlio ir žvyro gavyba nebus vykdoma. Planuojamas išgaunamos žaliavos poreikis – 50 tūkst. m³ per metus. Iškasta žaliava bus išvežama 21-32 t keliamosios galios krovininėmis automašinomis (MAN-26463, MAN-26364). Numatoma smėlio ir žvyro gavybos trukmė planuojamos ūkinės veiklos plote (esant poreikiui 50 tūkst. m³/metus) apie 14 metų. Augalinis sluoksnis bus nustumiamas buldozeriu bei sandėliuojamos kasybos sklypo pakraščiuose iki rekultivacijos pradžios. Žaliavos išvežimui iš gavybos vietos karjere papildomų kelių tiesti nereikės - bus sutvarkyti keliukai jungiantys žemės sklypus su šalia esančiu žvyrkeliu. Smėlio ir žvyro kasyba bus vykdoma dviem gavybos pakopomis – viena sausa, kita - apvandeninta. Didžiausias kasamo sluoksnio storis – 4,0 m. Sausas iškastas smėlis ir žvyras kraunamas į autosavivarčius ir realizuojamas, šlapias - į nusausėjimo kūgius, po to kraunamas į autosavivarčius ir realizuojamas. Iškasto karjero šlaitai bus nulėkštinti, užpilti dirvožemiu ir užsėti žole. Kasant smėlį ir žvyrą jokių gamybos atliekų nesusidaro. Geriamą vandenį karjero darbuotojų reikmėms numatoma atvežti į karjerą kiekvieną dieną. Susikaupiančios buitinės atliekos bus šalinamos į atliekų surinkimo konteinerį ir periodiškai išvežamos. Pavojingos (sprogstamos, degios, dirginančios, kenksmingos, toksiškos, kancerogeninės, esdinančios, infekcinės, teratogeninės, mutageninės ir kt.) medžiagos smėlio ir žvyro gavybos metu nenaudojamos ir karjere nesaugomos. Dyzelinis kuras karjere dirbantiems mechanizmomis bus periodiškai atvežamas specialiu transportu, kiekiais, reikiamais vienkartiniam karjero mechanizmų kuro talpų užpildymui. Pagal HN 33:2011 - „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ /4/ reikalavimus, triukšmo ribinis dydis (L_{dienos} , paros laikas 8 – 17 val.), naudojamas aplinkos triukšmo kartografavimo rezultatams įvertinti, gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje yra 65 dBA.

Žinant triukšmo lygį šaltinyje (karjere dirbančių transporto priemonių - ekskavatorius, buldozeris, autosavivartis, vidutinis skleidžiamas triukšmas yra 85 dBA buvo paskaičiuotas triukšmo lygis ties arčiausiai ir toliausiai nuo projektuojamo karjero esančių gyvenamųjų sodybų. Skaičiavimams atlikti naudojama formulė:

$$L_n = L_1 - 20 \lg(r_n/r_1), \quad \text{čia:}$$

L_n – ekvivalentinis garso lygis (dBA) prie gyvenamosios sodybos atstumu r_n (m) nuo triukšmo šaltinio.

L_1 – ekvivalentinis garso lygis (dBA) prie triukšmo šaltinio atstumu r_1 (m) nuo triukšmo šaltinio.

Kai $L_1 = 85$ dBA, $r_1 = 1,0$ m, $r_n = 150$ m (atstumas iki arčiausios gyvenamosios sodybos nuo projektuojamo karjero ribos) (3 priedas), tai $L_n = 41$ dBA.

Kai $L_1 = 85$ dBA, $r_1 = 1,0$ m, $r_n = 400$ m (atstumas iki toliausiai nutolusios gyvenamosios sodybos nuo projektuojamo karjero ribos) (3 priedas), tai $L_n = 33$ dBA.

Taigi prie arčiausiai ir toliausiai nutolusių sodybų nuo planuojamo smėlio ir žvyro gavybos ploto ribų triukšmo lygis sieks 33-41 dBA ir pagal HN 33:2011 neviršys triukšmo ribinių dydžių dienos metu (L_{dienos}). Pateikta formulė apibrėžia garso slopimą lygioje atviroje vietovėje, kai garso sklidimui nėra barjerų. Esant barjerams garso slopimas yra intensyvesnis. Dirbtiniai barjerai nebus įrengiami. Kasant smėlį ir žvyrą ir gilėjant karjerui, jie (karjero šlaitas) atsiras savaime. Smėlio ir

žvyro, o tuo pačiu ir vandens galimos taršos vienintelis šaltinis – karjere dirbantys mechanizmai su vidaus degimo varikliais. Vandens apsauga nuo galimo teršimo naftos produktais bus užtikrinama vykdant mechanizmų techninį aptarnavimą ir užpildymą kuru tik tam specialiai įrengtoje aikštelėje su kieta danga. Ji bus parinkta už išteklių apskaičiavimo (kasybos) kontūro ribų rengiant telkinio naudojimo planą. Stacionarių oro teršimo šaltinių planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje nebus. Visi smėlio ir žvyro kasimo, pakrovimo ir transportavimo įrenginiai bus mobilūs. Į atmosferą pateks tik dyzelinių vidaus degimo variklių išmetamos dujos. Eksploatacijos eigoje periodiškai numatoma tikrinti karjero mechanizmų vidaus degimo variklių darbo režimo atitikimą nustatytiems normatyvams. Darbų apimtys karjere nebus didelės. Esant tokioms nedidelėms kasybos apimtims poveikis atmosferai bus nežymus. Iš sluoksnio tiesiai į automobilius pakrautas smėlis ir žvyras turi pakankamai natūralios drėgmės, kad nedulkėtų. Sunkaus transporto vidutinis judėjimo greitis karjere siekia iki 5 – 10 km/h. Esant tokiam greičiui keliai dulka labai nežymiai, o sausu laikotarpiu, dulkėtumui mažinti, keliai bus laistomi. Biologinės taršos karjere nebus, nes dirbančių poreikiams tenkinti bus įrengtas biotualetas. Išekspluotavus smėlio ir žvyro sluoksnį, karjero šlaitų rekultivavimui bus panaudotas esantis gruntas ir dirvožemis. Rekultivacijai dirvožemis bus imamas iš sandėlių, kuriuose kasybos pradžioje ir bus sukauptas. Vandens erozijai išvengti (sumažinti), šlaitai bus apsėti žole. Numatomos šios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai mažinimo priemonės: karjero mechanizmai pastoviai bus tinkamai prižiūrėti, periodiškai atliekant jų techninio stovio kontrolę; dirvožemis ir kitos nuodangos padermės bus sustumtos į iki 3 m aukščio pylimus palei kasybos sklypo išorinį perimetrą (sklindančio garso ir dulkėtumo sklaidos mažinimas); į pylimus sustumtas dirvožemis, stengiantis jį apsaugoti nuo mineralizacijos bei išpustymo ir išplovimo (defliacijos) bus apželdintas žoline augmenija; žaliavos išvežimui iš karjero bus naudojamos didelės keliamosios galios automobiliai - iškart išvežant didelį kiekį iškasamo smėlio ir žvyro (išmetamų dujų kiekio mažinimas); bus naudojami našūs šiuolaikiniai buldozeris ir ekskavatorius; karjero vidaus keliai, sausuoju metų laiku, reikalui esant bus laistomi (dulkėjimo sumažinimas); darbuotojų sukauptų buitinių šiukšlių periodiškas išvežimas į savartyną; geriamo vandens darbuotojams kasdienis tiekimas, biotualetų panaudojimas.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Valstybės saugomų draustinių, rezervatų, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ar kitų saugotinių teritorijų ribas ir nėra šalia jų. Arčiausiai esanti saugoma teritorija – buveinių apsaugai svarbi teritorija - Pelenių kaimo apylinkės, kurios riba yra apie 4,0 km į pietryčius nuo Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinio. Teritorijoje, kurioje planuojama smėlio ir žvyro kasyba, nėra žinoma jokių kultūros paveldo, archeologinių objektų ar istorinių paminklų.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos iš vadą

Suinteresuota visuomenė (UAB „Sūduvos kalva“) 2014-08-01 raštu Nr. 1-S-14 pateikė pasiūlymą Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Marijampolės skyriui, dėl UAB „EPT transportas“ planuojamos ūkinės veiklos, Vilkaviškio rajono Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinio eksploatacijos, atrankos išvados persvarstymo. UAB „Sūduvos kalva“ pasiūlyme pateikti motyvai: parengti poveikio aplinkai vertinimo programą; nėra pakankamai informacijos kokia technika dirbs karjere; neteisingi duomenys apie suminį triukšmo lygį; neįvertinta aplinkos oro tarša dulkėmis ir vidaus degimo variklių išmetamomis dujomis; nenumatytos priemonės dulkėtumui mažinti.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavimo peržiūrint atrankos išvadą

Planuojamos ūkinės veiklos užsakovo atstovai Ramūnas Krukauskas, Rufinas Kazakevičius, suinteresuotos visuomenės atstovai (UAB „Sūduvos kalva“ atstovė Asta Venskaitytė, Lietuvos geologijos įmonių asociacijos atstovas Ginutis Juozapavičius), Marijampolės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas Vitas Iškauskas, Marijampolės visuomenės sveikatos centro atstovai Aušra Skripkaitienė, Agnė Brazaitytė, Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Marijampolės skyriaus vedėjas Česlovas Vyzas ir šio skyriaus vyresnioji specialistė Asta Brusokienė. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritorinio padalinio atstovai į atrankos išvados persvarstymą neatvyko ir savo

nuomonę pateikė 2014-08-26 raštu Nr. (9.38-M)2M-394. Planuojamos ūkinės veiklos PAV subjektų, planuojamos ūkinės veiklos užsakovų, visuomenės ir atsakingos institucijos susitikimas motyvuotų pasiūlymų ir atrankos išvados persvarstymas (toliau posėdis) įvyko 2014-08-28 10³⁰ val. Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamento patalpose, Dariaus ir Girėno 4, Marijampolėje. Posėdžio metu dalyviai buvo supažindinti su PAV dokumento rengėjo UAB „Geobaltic“ pateiktais atsakymais į UAB Sūduvos kalva“ pateiktus atrankos išvados persvarstymo pasiūlymus bei motyvus, dalį atsakymų ir paaiškinimų posėdžio metu pateikė planuojamos ūkinės veiklos užsakovo atstovai. Marijampolės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas posėdžio metu pritarė priimtai išvadai, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

8. Pastabos, pasiūlymai

8.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ apie galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

8.2. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

8.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veikos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

8.4. Vykdam planuojamą ūkinę veiklą nepažeisti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų 19992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343.

8.5. Planuojamos ūkinės veiklos metu užtikrinti, kad ties artimiausiais gyvenamaisiais namais nebūtų viršijami aplinkos orą teršiančių medžiagų bei triukšmo ribiniai dydžiai.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

9.1. PAV subjektai – Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritorinis padalinys, Marijampolės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba, Marijampolės VSC, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija pritaria dėl neprivalomo planuojamos ūkinės veiklos PAV.

9.2. Smėlio ir žvyro kasyba numatyta detaliam išžvalgytoje naudingųjų iškasenų teritorijoje.

9.3. Išteklių apbruoti Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos.

9.4. Gavybos darbų metu numatytos poveikio aplinkai mažinančios priemonės.

9.5. Nudengiant planuojamą eksploatuoti plotą ties išorine karjero riba bus formuojamos dirvožemio sąvartos, kurios tarnaus kaip barjerai nuo triukšmo ir dulkių taršos į aplinkines teritorijas.

9.6. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į „Natura 2000“ teritorijas, numatyti darbai nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesąlygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo

10. Priimta galutinė atrankos išvada – UAB „EPT transportas“ planuojamai ūkinei veiklai Vilkaviškio rajono Piliakalnių smėlio ir žvyro telkinio eksploatacija, Marijampolės apskrityje, Vilkaviškio rajone, Bartninkų seniūnijoje, Piliakalnių kaime, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos

ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Ši galutinė atrankos išvada gali būti skundžiama Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo gavimo dienos Lietuvos Respublikos bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Marijampolės skyriaus vedėjas

Česlovas Vyzas

Česlovas Vyzas, telefono Nr.8 343 97802, el.p. ceslovas.vyzas@aaa.am.lt

**TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO 2014-09-03 RAŠTO NR. (15.4)-A4-
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

UAB „EPT transportas“

Gaižuvėlės kaimas, 54284 Kauno rajonas,
el.p. ept.transportas@gmail.com

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijai

S. Nėries g. 1, 70147 Vilkaviškis
el.p. savivaldybe@vilkaviskis.lt

Marijampolės visuomenės sveikatos centrai

A.Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
el.p. info@marijampolesvsc.sam.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Stoties g.59, 68230 Marijampolė
el.p. marijampole.pgv@vpgt.lt

***Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam
padaliniui***

Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė
el.p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui